

● TRETJI KONGRES SAMOUPRAVLJALCEV

DELO SE ŠELE PRIČENJA

Tretji kongres samoupravljalcev Jugoslavije je mimo. Delegati so se, bogatejši za nove izkušnje, doživljanja in spoznanja, vrnili na delovna mesta. Med njimi sta tudi Neža Putrle, obratna inženirka iz HP Kolin-ske, sicer pa predsednica sindikalne konference v tej delovni organizaciji, in Franc Kosi, strojni referent v SCT, tozd Mehanizaciji in hkrati predsednik osnovne organizacije sindikata v tem tozdu. To sta tudi zadnja izmed sedmih delegatov, ki so našo občino zastopali na kongresu, a ju še nismo predstavili v Naši skupnosti.

Navadno je prve dni težko strniti vse dogodke in občutja v pripoved. So pa tu vtisi, ki jih še niso preplavila vsakdanja opravila. »Ko se je kongres pričel, je nekdo začel peti: Druže Tito, mi ti se kunemo! Vsi smo povzeli za njim,« je pripovedoval le nekaj dni po vrnitvi s kongresa Franc Kosi.

»Vzdušje tega trenutka se res ne da opisati. Zdi se mi tudi zelo dobro, da so se kongresa udeležili naši najvišji politični in državni voditelji. Večina razpravljavcev je govorila o problemih, ki se z njimi srečujemo vsak dan. Na primer: zakaj v delegatsko bazo ne pride dovolj povratnih informacij; veliko kritike je bilo na račun pripekov za sise; delegat iz Leskovec je opozoril, da je kongres

obšel kulturo. Govor je bil tudi o šolstvu in vzgoji. Ni namreč vseeno, kdo vzgaja naše otroke v samoupravljalce-»

Pred kongresom smo v naši občini, podobno kot drugje, v razpravah ugotavljali, da osnutek resolucije ni prinesel tega, kar smo pričakovali. Je kongres odgovoril na odprta vprašanja?

»To, da je skoraj polovica besedila resolucije na kongresu doživela spremembe, nam pove že veliko,« je menila Neža Putrle, ki je bila v predsedstvu tega največjega zbora jugoslovanskih samoupravljalcev.

»Kongres je prinesel to, kar smo poudarjali v naših razpravah: kako naprej. Na kongresu so bile nakazane konkretne rešitve. Razprave so bile kritične, poštene in odkrite. Vgradili

smo jih v resolucijo, kolikor se je dalo. Seveda pa bo uresničevanje sprejetih sklepov odvisno predvsem od nas. Kongres se je resda končal, toda delo se šele pričinja.«

Oba naša delegata sta na kongresu sodelovala v komisiji za vprašanja združenih delavcev v delegatskem sistemu. Tudi tu so bile razprave, kot v drugih dveh komisijah, zelo žive. Kar 115 delegatov je hotelo spregovoriti o svojih izkušnjah s tega področja — veliko preveč za čas, ki je bil odmerjen kongresu. Zato je tudi Neža Putrle razpravo, ki jo je pripravila o za-pažanju v delovanju delegatskega sistema, oddala pisno. Na podobne probleme kot ona pa je v svojih pri-spevkih opozorilo tudi več drugih de-legatov.

Ob koncu kongresa je bilo rečeno, da je treba z uresničevanjem sklepov pričeti takoj. Brez odlašanja. Kako se bomo tega lotili v naši občini, da bo res vsakdo izmed nas, povsod in vsak trenutek ravnal tako, kot smo sklenili?

Vprašanje je naša delegata za trenutek spravilo v zadrego. »Zdi se mi, da je kongres med vrsticami sporočil nekako takole: Nehajmo se le pogo-varjati in sporazumevati, zavijajmo rokave in delajmo!« je rekla Neža Putrle. »Dostoj smo se znali le do-govarjati, nismo pa se znali obnašati tako, kot smo sklenili. In če se bo nekaj premaknilo v tej smeri, če se bo vsak kritično pogledil v svoj odnos do dela, bo že veliko naredeno.«

Franc Kosi pa je dodal: »Prvi in drugi kongres sta še iskala našo pot. Zdaj pa jo poznamo, del smo je že prehodili. Treba je le naprej tako, kot smo začrtali. Pri prenašanju vseh sklepov iz kongresa v bazo, mislim, da bo moral pomagati tudi občinski sindikalni svet.«

Čeprav je njihova komisija drugi dan kongresa delala od pol osmih zjutraj do pol enajstih zvečer, nista ne Neža niti Franc občutila utrujenosti. Šele potem, ko sta se že vrnila domov, sta začutila, da je bilo sode-lovanje na kongresu naporna naloga. Toda utrujenost se pozabi, ostanejo prijetni spomini.

Neža Putrle: »Množica ljudi, slovesno vzdušje... Tako globokega vtisa res zepa ne bom pozabila.«

Franc Kosi: »Vsi slovenski delegati smo imeli tudi družabno srečanje v domu JLA v Beogradu. Poslušali smo srbsko muziko, vsi skupaj smo zapeli nekaj partizanskih pesmi, za-plešali smo kolo in bili smo si blizu, čeprav se večina med nami še nikoli ni srečala.«

Besedilo in sliki: D. J.

Franc Kosi

Neža Putrle

● Izolirkin tozda Obrtna dejavnost: za toplotne izolacije hiš

Vse več zanimanja

Delavci Izolirke tozda Obrtna dejavnost so v teh dneh že pričeli s prvim večjim delom zunaj naše republike. V Niški bodo namreč s kombi ploščami toplotno zaščitili 3400 kvadratnih metrov zunanjih zidov zgradbe, v kateri bodo prostori inštituta za črno metalurgijo. Izvajanje del v Črni gori pa pomeni za ta tozda tudi možnost novih naročil, kar bi bilo zanje precejšnjega pomena, saj bi si tako zagotovili delo tudi prek zime, to je takrat, ko so v Sloveniji za to opravilo preizkušne temperature.

Štirideset delavcev tozda Obrtna dejavnost, ki je v sestavi Izolirke od januarja lani, se ukvarja s toplotnimi izolacijami zunanjih zidov, ravnih streh in podstrešij v starejših hišah. Lani so pri njih naročili toplotne izo-lacije hiš le zasebni graditelji, letos pa so s kombi ploščami obložili že tri šole, med katerimi je tudi nova OŠ v Štepanjskem naselju. Ker je vgraje-valcev toplotnih materialov bolj malo, se v tozdu Obrtna dejavnost ne bojuje, da ne bodo imeli dovolj dela. Za letos celo ne morejo več spre-jeti naročil.

S klasičnim gradbenim materia-lom, kot sta na primer opeka in beton, se ne da doseči res dobre izo-lacije hiše. Ker pa je kurjava iz dneva v dan dražja, vse težje priti do nje, pravihni o dopustnih toplotnih izgu-bah zgradb iz leta 1979 pa določa, kakašna je lahko največja toplotna izguba, povpraševanje po izolaciji hiš zadnja leta narašča. Mnogi zasebni graditelji kupijo v Izolirki le mate-rial, delo pa opravijo z nekoliko

spretnosti kar sami. V Izolirki pravi-jo, da se s tako izolacijo hiše prihrani tudi do 38 odstotkov toplotne ener-gije. Resda je treba za toplotno izo-lirano fasado odšteti skoraj še enkrat več denarja kot za navadno, vendar se izdelek izplača. Denar se namreč povrne že v dveh letih, če je bila to-plotna izolacija hiše upoštevana že v načrtih.

Za toplotno izolacijo zidov hiše ponuja Izolirka dva sistema: jubizol in kombifas. Prvega priporočajo za nove hiše in stavbe, na katerih ni pričakovati poškodb od udarcev in po-dobno, drugega pa uporabljajo pri že ometanih hišah in pri nižjih poslop-jih. V obeh primerih gre za stiropor plošče, ki jih različno obdelajo in vgradijo na hišo.

V tozdu Obrtne dejavnosti načr-tujejo, da bodo letos po kombifas si-stemu obložili 16 tisoč kvadratnih metrov površin, po jubizol sistemu pa 10 tisoč kvadratnih metrov.

D. J.

● Odlikovanja tudi v Indosu

Na eni letošnji jubilejnih proslav v Indosu je med kulturnim pro-gramom, ki so ga izvajali učenci OŠ Dol-ske in domača recitatorska skupina, vrsta Indosovcev prejela državna od-likovanja in interna Indosova priz-nanja za svoje dolgoletno nesebično delo.

Medaljo dela sta prejela Ivan Ko-lenc in Alojz Podlogar, red dela s srebrnim vencem pa Jože Arko, Alojz Černe, Alojz Grošelj, Mišelca Grudnik, Vili Hrastar, Franc Jer-šin, Viktor Krek, Franc Lovše, Ivan Lukančič in Ivan Švajger.

Bronasti znak in priznanje Indosa so prejeli Milka Bukovec, Janez Godec, Franc Jambrovič, Janez Kobač, Jakob Novak, Majda Sivec, Vinko Švigelj in Anton Zemljčič, sre-brni znak in priznanje Indosa pa Fe-liks Cigler, Drago Grile, Oskar Se-molič in Janez Znoj.

Za uspehe pri inventivni ter ino-vatorski dejavnosti so prejeli prizna-nje: Matija Dežman, Miljenko Fili-povič, Anton Skale, Martin Strmljan, Albin Svete in Jože Žlamberger.

I. L.

● Seminar za izumitelje

Občinska raziskovalna skupnost je že pred časom ugotovila, da je ovira hitrejšemu napredku inovacijske dejavnosti prav pomanjkanje znanja o vodenju, načrtovanju in množičnem usmerjanju te dejavnosti. Zato je v svoj letošnji načrt uvrstila tudi dopolnilno izobraževanje za vse tiste, ki se kakorkoli ukvarjajo z izumiteljsko dejavnostjo. Tako je v sejni dvorani Gradisa potekal 11. in 12. junija seminar, ki se ga je udeležilo prek 30 delavcev iz naših delovnih organizacij. Na seminarju so priznani strokovnjaki govorili o planiranju inovacijske dejavnosti in zakonski ureditvi tega področja, raziskavi trga in njenem pomenu za oblikovanje novih proizvodov in tehnoloških postopkov, o metodah za spodbujanje tehnične ustvarjalnosti in o vplivu tehničnega napredka in množične invacijske dejavnosti na uspešno gospodarjenje organizacij združenega dela. Seminar se je zaključil z razpravo ob okrogli mizi, ki je oblikovala stališča, kako v tem srednjeročnem obdobju čim bolj je or-ganizirati to dejavnost v naši občini.

Besedilo in slika: D. J.

IZ DELOVNIH KOLEKTIVOV

Delovna organizacija Emona Inženiring je skupaj z vzhodno-nemškimi partnerjem v Bagdadu (Irak) zgradila veliko moderno klavnico z zmogljivostjo zakola 600 glav živine in 3.000 glav drobnice dnevno. Celoten pro-jekt, ki obsega hladilnice, prede-lovalne obrate in druge spremlja-joče objekte, je veljal ok. 80 mi-lionov dolarjev. Klavnica je zgra-jena na površini 20 ha in je ena največjih v tem delu sveta.

Egipta osvojili tudi druga tržišča v Afriki, pa tudi v Južni Ameriki in Aziji. Intertrade bo letos v Egipt izvo-zil za 20 milijonov USA dolarjev Ta-movih izdelkov.

Delavci Železniškega gospodarstva Ljubljana, ki delajo na področju zvez, so na nedavnem preizkusu delovanja sistema zvez v izrednih razmerah do-kazali, da so zelo dobro usposobljeni in da lahko v vsakeh trenutku izve-dejo le tako zahtevno nalogo. Hkrati pa so potrdili visoko stopnjo zavesti, ki je še kako potrebna za krepitev dru-žbene samozagite, za obrambo države in varstvo pridobitev revolucije.

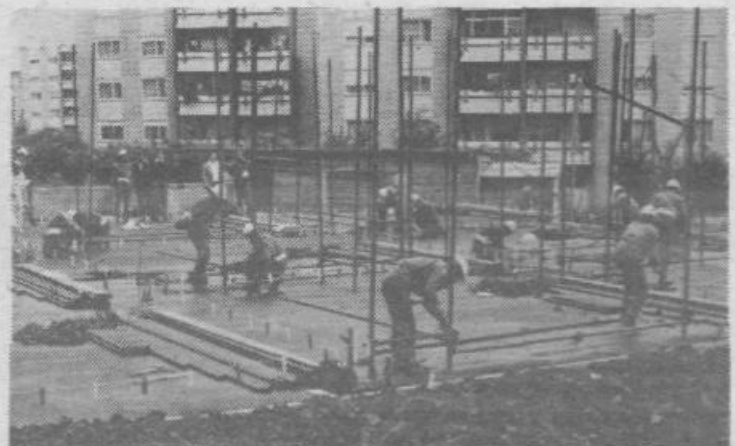
C. P.

● DRUŽE TITO, MI TI SE KUNEMO

Transparent v dvorani Centrofana v Loznici je nadaljevanje Titove misli o bratstvu in enotnosti naših narodov in narodnosti. V tem zna-menju je potekalo pobratenje delavcev Zita — tozda Šumi s srbskimi delavci Viskoze — tozda Centrofana iz Loznice. Na tridnevem obisku pri gostiteljih v Banji Koviljači so se spletile iskrene prijateljske in de-lovne vezi. Letošnjo jesen bo Žito vrnilo vse izkazano gostoljublje.

Besedilo in slika I. C.

Trideseto proizvodno tekmovanje gradbenih delavcev Slovenije je bilo 6. junija v Novi Gorici povezano s proslavo dneva gradbincev. Nastopili so zidarji, železokrivci, orodjarji in tesarji. Iz gradbenih delovnih orga-nizacij, ki imajo svoje sedeže ali temeljne organizacije v Mostah, so na-stopili Gradis, Slovenija ceste — Tehnika in Obnova. V skupni razvrsti-tvi so najboljše rezultate dosegli predstavniki Stavbarja in Konstruk-torja iz Maribora, izmed močanskih ekip pa je bil najuspešnejši Gradis na 9. mestu.

C. PAVLIN

● SINDIKATI V AKCIJI

Vsakodnevni problemi — vsakodnevno delo

Sindikat ne more stati ob strani, ko gre za vsakodnevno reše-vanje številnih problemov proizvodnje, samoupravljanja in živ-ljenja v delovni organizaciji in krajevni skupnosti. To je ena te-meljnih ugotovitev iz uvodne razprave Andreje Vlahoviča, predsednika OSZS, na posvetu predsednikov izvršnih odborov osnovnih organizacij sindikata v občini.

Neugodna gospodarska gibanja, ki se letos ponekod še poglobljajo, ne vplivajo spodobno na varnostno-politični položaj, zmanjšujejo so-cialno varnost in vplivajo tudi na družbenopolitično aktivnost v občini. Kako se lahko v reševanje široke problematike najučinkoviteje vključi sindikat?

V okviru obkongresnih aktivnosti so marsikje že — drugi pa to lahko še storijo — spregovorili vsaj o enem problemu in ga začeli reševati. Eden takih so tudi priprave na začetek usmerjenega izobraževanja. V občini je enainvajset organizacij, ki naj bi organizirale proizvodno prakso. Ustrezni programov pa v organizacijah, od katerih nekatere ne izpolnjujejo vseh pogojev, še nimajo. Tako tukaj kot na drugih po-dročjih naj bo sindikat pobudnik in dosleden zagovornik ugotavljanja osebne odgovornosti za slabo delo in gospodarjenje. Obravnava pol-litetnih rezultatov poslovanja je taka priložnost. Ob razčlenjevanju vzrokov za dobro ali slabo gospodarjenje pa najbrž ne bo mogoče mimo srednjeročnih planov. Polovica organizacij namreč le-teh še ni sprejela.

Naslednja pomembna naloga sindikata so priprave na volitve v pri-hodnjem letu. Prva faza priprav je že v teku — predvsem je v njej nujno zagotoviti enotno evidenco možnih kandidatov. Ta evidenca je v orga-nizacijah združenega dela vsaj po tehnični plati v pristojnosti kadrov-skih služb. Priprave pa kasneje — tudi zaradi premajhne aktivnosti sin-dikalnih organizacij.

Na posvetu so se dogovorili tudi o pripravi na 3. konferenco ZSS glede socialne politike. Ocenili bodo stanje na tem področju in pregle-dali ukrepe za izboljšanje.

MATJAŽ KEK

Delovna (ne)disciplina

Delovna disciplina je pomemben element produktivnosti dela in močno vpliva na ustvarjanje družbenega proizvoda. V samoupravnih socialističnih družbenoekonomskih odnosih odgovarjajo delavci za izvajanje delovnih obveznosti drug drugemu v vzajemno in družbi kot ce-loti. Tako delavci kot družbena skupnost odkrivajo in onemogočajo tiste, ki ne izpolnjujejo svojih delovnih obveznosti in odgovornosti ter ugotavljajo, v kolikšni meri in v kakšnih oblikah vpliva delovna nedis-ciplina na družbeno produktivnost dela.

Da bi pripravili podlago za kasnejše analize in predloge ukrepov na tem področju, so v občinski upravi zbrali podatke o številu uvedenih disciplinskih postopkov, o kršitvah delovnih obveznosti in o izrečenih ukrepih. Opravljena je bila primerjava med letom 1980 in 1979 ter primerjava uvedenih postopkov proti delavcem v neposredni proi-zvodnji in proti delavcem v režijskih službah.

Zbrani podatki so pokazali sorazmerno nizko stopnjo delovne disci-pline. Zaskrbljujoč je podatek, da je bilo v letu 1980 uvedenih za tret-jino več disciplinskih postopkov kot v letu 1979. Nekaj manj kot polo-vico ugotovljenih kršitev je bilo težje narave. Največji delež imajo pri tem neopravičeni izostanki z dela, malomarno opravljanje delovnih nalog ter delo pod vplivom alkohola. Izrečeni ukrepi so primerni temu, izostaja pa podatek, da je bil kar tretjini kršiteljev izrečen ukrep pre-nehanja delovnega razmerja.

Podatki so pokazali, da disciplinske postopke mnogo pogosteje uva-jajo zoper delavce v neposredni proizvodnji kot zoper delavce v reži-j-skih službah. To dejstvo lahko kaže na sorazmerno manjšo stopnjo de-lovne discipline delavcev v neposredni proizvodnji ali pa na to, da od-govornost za delovne obveznosti delavcev v strokovnih službah, dru-žbenih dejavnostih in administraciji redkokdaj ugotavljamo.

V. J.

Ob praznovanju dneva gradbincev v Novi Gorici je prejel republiško priznanje tudi občinski odbor sindikatov gradbenih delavcev naše ob-čine. Na sliki: Vinko Franjo, predsednik tega odbora, sprejema prizna-nje. Ob njem (z očali) je predsednik RO SGDS Željko Humar.

(G. B.)